

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 840 Lej.
Fél évre ... 420 Lej.
Negyed évre ... 210 Lej.
Havonta ... 70 Lej.

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

A bucurestii nőkongresszus.

A nagygyűlés teljes programja. — A delegátusok hétfőn királyi kihallgatáson jelennek meg.

(Cluj-Kolozsvár, október 22.)

Mint ismeretes, Cantacuzino hercegasszony vasárnapra, október 25-ikére hívta össze Bucurestibe a romániai nőegyletek országos kongresszusát. A kolozsvári nőegyletek egyesített bizottsága, amelyre azt a feladatot bízták, hogy a kisebbségi nőegyletek meghívását intézze, ma délután tartotta utolsó ülését, amelyen a bucurestii kongresszus részletes programját is megállapították; ez a következő: Indulás Kolozsvárról október 24-én reggel. Az erdélyi nőegyletek összes delegátusai Brassóban találkoznak össze és onnan együttesen utaznak tovább Bucurestibe, ahol az Esplanade-szállóban szállnak meg. Vasárnap október 25-én délelőtt 9 órakor a delegátusok a bucurestii református esperesi hivatalban (Str. Sîmbey Voda 7.) gyűlekeznek. Itt találkoznak össze a széles nőegyletek képviselőivel is. Délelőtt 11 órakor tisztelgés lesz Cantacuzino herceg előtt Calea Victoria 224. alatt s ugyanakkor történik a megbízó levelek benyújtása is. Déli félegykor díszbéd és délután háromnegyed háromkor a kereskedelmi és iparkamara dísztermében megnyílik a kongresszus, amely este hat óráig tart. A kongresszus után közvetlenül a román nők nemzeti szövetsége az Athenae Palace nagytermében teát ad a delegátusok tiszteletére. Este fél tízkor estély lesz Cantacuzino hercegnőnél. Hétfőn délelőtt a nőegyletek nagy intéző-bizottsága tart ülést, délután félötök pedig az összes delegátusok megjelennek a királyi palotában, ahol az uralkodópár fogadja őket. Este tíz órakor az Operaházban díszelőadás lesz. A bucurestii kongresszuson az aradi kisebbségi nőegyletek részéről két kiküldött vesz részt, akik az eddigi díszpozíciók szerint pénteken kelnek utra.

Maniu Kolozsváron.

(Kolozsvár, október 22.) Maniu Gyula ma Kolozsvárra érkezett s hosszabb megbeszélést folytatott nemzeti-párti híveivel. A pártvezér kolozsvári utazása annál nagyobb feltűnést keltett, mert mint ismeretes, Sándor József kamarai képviselő már néhány nappal ezelőtt jelezte Maniu érkezését s így minden valószínűség mellett szól, hogy előzetes megbeszélés alapján Maniu és Sándor Kolozsváron folytatni fogják Bucurestiben megkezdett tárgyalásaikat.

Stresemann a Nobel-békedíj jelöltje. — Redukálják Aradon a tisztviselői létszámot. — Kitoloncolták a kolozsvári orgazda-ügyvédet. — Aradi primadonnából trafikoszó. — Budapesti urileány tragikus öngyilkossága. — Aradváros visszakapja elrekvirált telkeit. — Az egyedi apósgyilkos nem akar válni.

Németország még októberben belép a Népszövetségbe.

Enyhítik Németország katonai ellenőrzését. — A német nemzetiek tiltakoznak a locarnoi egyezmény ellen.

(Berlin, október 22.) Németország még e hónapban előterjeszti a Népszövetségbe való belépési kérelmét, egyben kérni fogja, hogy a német nyelvet hivatalos tárgyalási nyelvvé tegyék meg. — A londoni Daily Telegraph írja, hogy mindjobban feltűnik az angol fellogás, hogy a német fegyverkezések ellenőrzésére kiküldendő népszövetségi biztos, aki a szövetséges ellenőrző bizottság helyébe lép, ne tartózkodjék állandóan a Rajna-tartományokban, ne folytasson állandó vizsgálatot, hanem az illető helyekre csak időszakonként látogasson el s akkor tartson ellenőrző vizsgálatot. — Párisi jelentések szerint a francia hadügyminiszeriumban lefolyt tanácskozáson megállapították, hogy Németország a nagyköveti konferencia leszerelési követeléseit teljesítette, csupán a vezérkar átszervezése és a rendőri létszám apasztása van még hátra. — Berlinből érkezett hírek szerint a külügyi bizottságban a német nemzetiek a következő határozatot jelentették be. A frakció a locarnoi tárgyalások eredményében nem látja azoknak a feltételeknek teljesítését, amelyek a szerződés megkötését lehetővé tennék, de nem látja a többi érdekelte nagyhatalmak olyan ellenszolgáltatásait sem, amelyek megfelelnek a Németországra hártott áldozatoknak. Ezért a frakció nem járul hozzá olyan szerződéshez, amely nem elégíti ki a nép életszükségleteit, s amely nem akadályozza meg azt, hogy a német állam a német föld, illetve a német nép egy részéről lemondani kényszerüljön.

jesítette, csupán a vezérkar átszervezése és a rendőri létszám apasztása van még hátra. — Berlinből érkezett hírek szerint a külügyi bizottságban a német nemzetiek a következő határozatot jelentették be. A frakció a locarnoi tárgyalások eredményében nem látja azoknak a feltételeknek teljesítését, amelyek a szerződés megkötését lehetővé tennék, de nem látja a többi érdekelte nagyhatalmak olyan ellenszolgáltatásait sem, amelyek megfelelnek a Németországra hártott áldozatoknak. Ezért a frakció nem járul hozzá olyan szerződéshez, amely nem elégíti ki a nép életszükségleteit, s amely nem akadályozza meg azt, hogy a német állam a német föld, illetve a német nép egy részéről lemondani kényszerüljön.

Megkezdődnek

a választói felebbezési tárgyalások.

Az első két napra már ki is tüzték a felebbezők sorrendjét. — Kik nem kaphatnak választójogot.

(Saját tudósítónktól.) Pénteken reggel kilenc órakor kezd meg az aradi járásbíróság a közösségi választói névjegyzékek ellenbeadott felebbezések tárgyalását. A pénteki napra a következő felebbezők ügyét tüzték ki tárgyalásra: Vormittag Ádám, Vormittag Antal, Vormittag Vendel, Hack János, Bartófi Márton, Bognár János, Buchter György, Buchter Pál, Bugariu Miklós, Buschi János, Csámszky Jenő, Eisenmann Ignác, Eipel Sándor, Feuerstein Bertold, Gilbert János, Herold Ferenc, Hohn György, Hohn Antal, Hohn Bertalan, Ilka János, Kapp Antal, Márton Lajos, Pauer Sándor, Petrovics József, Pericean György, Schweitzer Gyula, Schleifer János, Stósz Mátyás, Schober Mihály, Urbán Gáspár, Wéber Jakab, Went Mihály, Nuszbaum Lajos, Junc Aurél, Adrian Péter, Adrian György, Adrian Ilés, Ardelean Tódor, Dán György, Laza György, Bradean

Konstantin, Josefovici Efraim, Vanou János, Fischer József, Lázár Tian, dr. Salgó Miksa, Constantinescu Constantin, Cosma György, dr. Weil Károly, Raicu Aurél, Raicu Demeter, Wexler Zsigmond, Steiner Dezső, Horovitz Manó, Spitz Sándor. **Október 24-én, szombaton** pedig a következő felebbezések kerülnek tárgyalásra: Balasie Sándor, Biru Miklós, Braun Vasil, Bugariu Constantin, Burnác Milán, Catic Demeter, Crucian Sándor, János János, Igaz Gábor, Hin György, Jován Száva, Jovanov János, Juhász István, Zivanelov Mladin, Zivanelov Milán, Zivanelov Simu, Jiurguc János, Ivanov György, Lázár István, Laza Mátyás, Mencer Jakab, Mezei Vasil, Orga György I., Orga György II., Pacica Vasil, Soneriu Miklós, Turik Caius, Dima Demeter, Muntean Viktor, Bugariu Viktor, Róth Kálmán, Boros Kálmán, Stöller Gyula, Baumgarten János, Bleichner

Antal, Dunaker Ferenc, Dörner Antal, Gerner Antal, Gerner Ádám, Haidt János, Hoffmann József, Kaiser Antal, Messinger Pál, Rauch Hubert, Rauch György, Schlee Jakab, Schlee János, Schlee Péter, Schlechter Pál, Siebig Frigyes, Trapp János, Wesz Antal, Vormittag János I., Vormittag János II., Vormittag Mihály, Vormittag Ferenc. A további tárgyalások sorrendjét még nem állapította meg az aradi járásbíróság.

Az aradi járásbíróshoz ma különben megérkezett az a miniszeri rendelet, amelyről már hírt adtunk, amely megszigorítja a választói listák pótlását. A rendelet kategorikusan kimondja, hogy a felebbezők kötelesek kérvényükhöz egy oly értelmű igazolást is csatolni, hogy büntetlen előéletűek, illetve az országgyűlési képviselői választásról alkotott törvény követelményeinek megfelelnek. Az aradi ügyészségtől szerzendő be ez az igazolás, mely bizonyítja, hogy az illető felebbező ellen a román impérium átvétele óta semmilyen olyan eljárás nem folyt, amely megakadályozhatná a választási listába való felvételét. A rendelet végül felemlíti, hogy mindazok, akik a román állam ellen árulást, vagy lázadást követtek el, akik polgári jogaik gyakorlatától fel vannak függesztve, akik 1918. december 1. után a román állam ellen fegyvert fogtak, akik vizsgálati fogóságban vannak s végül mindazok, akik valamely szegényház ápolói, választói jogot semmilyen körülmények között sem kaphatnak.

Macdonald és a kisebbségek.

Az angol miniszterelnök sürgős feladatnak tartja a kisebbségi kérdések rendezését.

Bécsből táviratozzák: Ramsay Macdonald volt angol miniszterelnök nyilatkozott a Neue Freie Presse tudósítójának és hangsúlyozta nyilatkozatában, hogy most már a kisebb, de rendkívüli fontosságú problémák sorozatának megoldására kell irányítani a figyelmet, mint például a kisebbségek kérdése, amely Európa nagy részében sürgős megoldást igényel. Amíg ezeket a kényes kérdéseket meg nem oldják kielégítő módon, addig szó sem lehet tartós és biztos békéről. Azok a területek, amelyeken a kisebbségi kérdés fennáll, ma még az elégtelenség és a zavargás fészkei, ahol viszályok támadhatnak és a háború csirái buriánozhatnak. A kisebbségek problémájának megoldása a legsürgösebb kérdés, amelyet a népeknek osztatlan figyelmével kell kísérni.

Elmarad a nyugdíjasok monstre-deputációja.

Az Acsev igazgatósága csupán néhány tagból álló küldöttséget fogad.

(Saját tudósítónktól.) Az Acsev-nyugdíjasoknak panaszra nyílt az ajkuk eláradtak, elemnyedtek az élettel való harcban, a nyomorúságban, a nélkülözésekben. És most kérés szövege a Acsev-igazgatósághoz fordulnak. — Azt kérik, hogy az igazgatóság méltányolja a mai súlyos viszonyokat, a szinte kibíratatlan drágaságot, s megfelelő pótlék megszavazásával oly nyugdíjat állapítson meg részükre, amellyel megélhetésüket valamennyire biztosíthassák. E kérés tolmácsolására a hó 25-én, vasárnap délelőtt nagy küldöttségben jelentek meg Koromzay Frigyes vezérigazgató előtt. A küldöttségben a következő Acsev-nyugdíjasok vesznek részt: Olajos József, Farkas András, Gadó György, Jeney László, Pataky János, Farkas Ferenc, Téli Ferenc, Bakos Mihály, Kollár Zsigmond, Kulcs József, Barabás István, Szeles Antal, Kollár Mihály, Pele András, Nyíri Károly, Nyíri József, Moravszky János, Török Imre, Varga István, Böcsa András, Szabó János, Virág János, Rényi Miklós, Bera Máttyás, Posz majer János, Kovács János II., Pálfi András, Csikós György, Piszula János, Dáni János, Bartóczi László, öz. Bagi Sándorné, B. Juhász János, Tarkács Imre, Schellenberg Béla, Ligeti Antal, Petri Farkas Mihályné, Nagy Mihály, Kozák István, öz. Beleznay Jánosné, Bera Mihály, öz. Adzél Rezsóné, Nagy Alajos, Szabó Lajos, Téglásy Kálmán, Onyeri József, Huszti András, Oláh Ágoston, öz. Böresök Pálné, Kiss Miklós, Thury Mihály, Világosi Mihály, Szabó Sándor, Honfi Antal, Kolozsvári János, Szöllösi Lajos, Ludmányi István, öz. Bácsi Jánosné, öz. A. Tóth Mihályné, Peski Sándor, Bóra Elemér, Somló Ferenc, Kovács Gusztáv, Pintér Lajos, Kiss Károly, Pálfi István, Dénes Péter, Faragó László, Pál Lajos, Szabó Fülöp, Császár József, öz. Petri Farkas Mihályné, Palotai György, Lipka István, Kokovai János, Gömör Norbert, Mitykó Endre, Török István, id. Róna Sándor, öz. Király Józsefné, Sándor Sándor, Bandur István, Iványi József, Szöllösi József, Oláh János és Nagy Imre. Arra a bejelentésre, hogy a nyugdíjasok monstre-küldöttségével kívánják Koromzay Frigyes vezérigazgatót elő járulni, az Acsev igazgatósága részéről az alábbi felvilágosító sorokat kaptuk:

Az Acsev-nyugdíjasok öttagú küldöttsége Sebes Ede ny. főfelügyelő vezetésével a hó 17-én felkereste Koromzay Frigyes vezérigazgatót, hogy tőle a nyugdíjasok ezidei tüzifa ellátása tárgyában felvilágosításokat kérjen. A vezérigazgató a mai súlyos viszonyok által megengedett mértékben már intézkedett volt ez ügyben, mielőtt a küldöttség felkereste őt, s tett intézkedéseiről tájékoztatta őket, azzal, hogy a napilapokban a nyugdíjasok szindikátusa által előre bejelentett monstre-küldöttséget nincs módjában fogadni, mert egyebet úgy sem közölhet velük, mint amiről most

tájékoztatta őket. Közben azonban már a monstre-küldöttség névsora is publikálva lévén, az Acsev igazgatósága ezúttal újból értesíti az Acsev-nyugdíjasokat, hogy

monstre-küldöttséget nem fogadhat, hanem három-öt tagból álló Acsev nyugdíjas-deputációnak vasárnap kivételével bármikor rendelkezésére áll.

Bolgár ultimátum ment Görögországhoz.

(Athén, október 22.) A bolgár kormány a görög kormányhoz ultimátumot küldött, amelyben a bolgár kormány a határon történt támadásokért teljes elégtételt kér, a megölt katonák hozzátartozói számára pedig két millió frank kártérítést követel. Az ultimátum rövid határidőt tűz ki a követelések teljesítésére.

A jubiláló Herczeg Ferenc.

Nagy ünnepek készülnek Magyarországon a negyven éves írói jubileum alkalmából.

Herczeg Ferenc november 16-án üli meg negyven éves írói jubileumát.

Magyarországon az ilyen írói, művészi jubileumok nagyon ritkán jelentenek örömet a jubilánsok számára. Az ilyen ünnep legtöbbször csak annyit jelent, hogy egy-egy írói, művészi nevet pár napra kiárasztanak az olyan korán meginduló feledés homályából, hogy talán utóljára csillogtassák meg azokat az értékeket, melyeket a magyar közönség nem is olyan régen még koszorúval árasztott el. Amint a színházi premierek sikerét az a bizonyos kritikus hétfő szokta valójában eldönteni, olyan próbája az írói, művészi értéknek az az idő, mely a gyakori még tulzajos sikerü befuttatkozástól az író munkásságának teljes kibontakozásáig terjed. Hány-szor, de hány-szor esik meg, hogy fölép egy-egy kiváló magyar író, művész, indulását csupa zászló, fény jelzi, közönség, kritika kitörő lelkesedéssel új magyar felemelkedését látja benne, az író, a művész az első sikertől megmámorosodva dolgozik, rakja csak rakja lelke kincsének kőveit keresztbe, asztalra — egyszerűen csak azon veszi észre magát, hogy az örök sem törődik vele. A kiadó fanyalogni veszi át csak olyan jó, vagy még jobb munkát, a közönség olvassa is, nem is, megállapítja róla, hogy hiszen ez a könyve is jó, ebben is van érték: de hát X vagy Y az új író, vagy művész már mégiscsak érdekesebb, újabb, modernebb. És kezdődik a játék X vagy Y indulása körül, míg csak fel nem lép Z és X-nek még Y-nak kidurkál majd huszonöt, harminc vagy negyven év múlva egy kis magyar jubileum, amellyel a feledéseket akarják elbalsamozni az író, vagy művész kevésszámú megmaradt tisztelői, barátai.

Nagy átok ez a hamari magyar feledés! A magyar közönség nagyon ritkán tart ki író- és művészkedvencet mellett. Nincs meg benne az a nagy kulturáliságra valló érdeklődés, amely nem szenzációkra les mindig, hanem éber szemmel, benső és mély gyönyörködéssel kíséri egy-egy magyar talentum kibontakozását. Hamar cserben hagyja íróit, művészeit, akik pedig önmagukba vetett hittel dolgoznak számára. Pedig az írónak, művésznek erre a meleg érdeklődésre olyan szüksége van, mint a falat kenyérre. A legtöbb művész pályája megtörik, ha ez az érdeklődés kiapad. A pompás irammal nekifutó munkásság akarhányszor megáll, mint a gép a nyílt pályán, ha a mozgató villamosáram kikapcsolódik. Nagyon kivételes eset az,

amikor a magyar közönség úgy jubilál, amint Jókait ünnepelte! A magyar jubileumok túlnyomó része szomorú, vigasztalan utolsó alkörd csupán.

Most azonban újra szíve és lelke szerint jubilál az egész ország igazi irodalmat szerető közönsége. A Herczeg Ferenc kivételes, világvonathozzásban is első vonalban álló tehetsége életteljes, szikrázó ünneppé teszi pályája negyven éves jubileumát. Herczeg Ferenc írói nagyságát mi sem igazolja jobban, mint az, hogy a székek között könnyen elforduló magyar közönség szeretetét, ragaszkodását, érdeklődését nemcsak, hogy megtudta őrizni, hanem az írói pályája folyamán egyre teljesebbé, hatalmasabbá tette. Herczeg Ferenc azok közé az írók közé tartozik, akiknek pályája egyre fölébe ivel. Mióta könnyedén, de bravúrosan megirt huszár-novelláinak első attackjával egy csapásra meghódította a magyar olvasóközönséget, szinte minden munkájával, regényével, színdarabjával szélesebbre terjesztette ki hódítási területét a lelkekben. A Herczeg Ferenc talentumában annyi kincs szoba volt, hogy annak fokozatként való feltárása mindig jobban és jobban megbűvölve olvasóit. Herczeg Ferenc sohasem állott meg negyven éves írói pályáján, hanem mindig feljebb és feljebb hágott, mindig több és több értéket hozott.

Finom novelláival elért a tökéletesség csúcspontjára, regényei, melyek először csupán a magyar urtárságaság jelentéktelenebb problémáinak hullámgörvén köréből kerültek ki, hova tovább mindig mélyebb, súlyosabb magyar témákat hoztak felszínre. Színdarabjaival fátylaként világított be a magyar múltba is és elérkezett hennük a „Bizánc”-korokat megítélő bírószékebe. Ez a folytonos, megállás nélküli fejlődés, állandó gyarapodás volt Herczeg Ferenc egyik legnagyobb értéke. Egyre növekvő sikereinek másik magyarázata pedig az, hogy mindig benső érintkezésben maradt a nemzeti szellemmel. Herczeg Ferenc minden írása a magyarság lelkiségébe gyökerezik, minden művének ez az érlelő talaja, munkásságának virágai a magyar anyaföld színeit mutatják. Megtűkrözik bennük a föld májusi esőtől duzzadó vídámsága, de nagyobb műveiben érzik a tölgyetrázó viharok zugását is. Ez a dus nemzeti érzés is olyan kapocs, amely állandóan egybefűzte az író a magyar közönséggel.

Herczeg Ferenc az egész múlt magyar közönség becézett írója. A hajdan „magister elegen-

tiarum” névvel emlegetett író könnyed tollából, mélyen szántó magyar eke lett, mely a tiszta magyar művészet legtermőbb rétegéig hatolt le. Herczeg Ferencet ma mindenki úgy tekint, mint a magyar irodalom vezérét. A negyven éves jubileumát üli Herczeg Ferenc ma van írói erejének, művészi teremtőképességének teljes erejében. Dolgozik hatalmas erővel, lelkesedéssel, magyar szívet és hitet, termékenysége nem hogy csökkent volna, hanem még növekedett. Minden új munkája még teljesebb, hatalmasabb hangszerezésű, mint az előzőek. Ez a jubileum élő diadalt jelent Herczeg Ferencnek s világossá teszi megbecsült értékét a magyar irodalomnak! (M.)

Amnesztiát kapnak Somogyi és Bacsó gyilkosai. A magyar hadügyminiszter érdekes nyilatkozata.

(Budapest, október 22.) A Somogyi-Bacsó-gyilkosság katonai nyomozása még mindig nem fejeződött be és a közismert gyilkosok közül még egyet sem tartóztattak le. A nyomozás elhúzódása és eredménytelensége miatt a szociálisták elhatározták, hogy a gyilkosság, illetőleg a katonai vizsgálat ügyét újból a parlament elé viszik, ahol szövege fogják tenni azt is, hogy mielőtt a kormány a tettesek példás megbüntetésére tett ígéretet, a kormányzás amnesztiát adott Somogyi és Bacsó gyilkosainak. A kormány álláspontját ebben a kérdésben Csáky Károly, gróf hadügyminiszter a következőkben fejtette ki:

— Az amnesztiarendeletem még semmiesetre sem jelenti azt, hogy a Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügyében elrendelt nyomozásnak nincs semmi értelme. Sőt ellenkezőleg, a nyomozásra igenis szükség van, mert az amnesztiát nem a gyilkosságra, hanem a tettesekre vonatkozik, mászóval tettesek nélkül nincs amnesztiát. A tettesek kinyomozása után állapíthatja csak meg a bíróság, hogy az amnesztiát főfeltételének megfelelő-e, vagy pedig büntöndönti kell cselekedetükért. Nem részeshíltnek amnesztiában a gyilkosok, ha tettük indítóoka az önérték volt, vagy pedig a gyilkosság elkövetésétől visszafelé számított tíz éven belül nyereségvágyból elkövetett büncselekmény miatt jogerősen voltak elítélve. Ha például a tettes a gyilkosság elkövetése előtt így gondolkodott: „Jó lesz nekem ennek a Somogyinak az aranyórája”, akkor amnesztiában semmiesetre sem részesülhet, ellenben ha bebizonyosodik, hogy tettét nem önértékből, hanem politikai okból követte el, akkor — ha utólag el is vette Somogyi aranyóráját — az amnesztiát megilleti. Mászóval a döntő kérdés itt az, hogy mi volt a gyilkosság indító oka. És itt újból rá kell mutatni arra, hogy a nyomozásra, vagyis a tettesek megállapítására igenis szükség van, mert enélkül nem tisztázható a gyilkosság indítóoka, vagyis az sem, hogy az amnesztiát rendelet vonatkozatható-e erre az ügyre, helyesebben a gyilkosság elkövetőire vagy sem.

Csáky hadügyminiszter kijelentette még, hogy a nyomozás folyik és legkésőbb hat nyolc hét múlva befejeződik.

Betiltottak

egy url műkedvelői előadást.

Különös incidens a kolozsvári magyar színházban. — Az eltiltott Antónia, amelyet országszerte játszanak

(Cluj—Kolozsvár, október 22.)

A kolozsvári magyar színház napok óta hirdette, hogy szerdán este a pusztakamarási műkedvelők lépnek fel a színházban s az Antóniát játsszák el. Ez az előadás elmaradt. Az történt ugyanis, hogy Gritta Ovidiu rendőrprefektus tegnap este 7 órakor — tehát szinte az utolsó pillanatban — betiltotta az előadást. A betiltás óriási feltűnést keltett Kolozsváron s erről most a következő részleteket jelenti tudósítónk:

A pusztakamarási uritársaság több tagja felkereste Janovics kolozsvári színigazgatót azzal a kéréssel, hogy egy estére engedje át a színházat jótékonycélú előadás számára. A színigazgató csak nehezen tett eleget a kérésnek, de amikor a közbenjáró urak azt mondták, hogy a község árvaínak tesz nagy szolgálatot, hogy több anyátlan, apátlan árva sorát segíti elő ezzel a színelőadás-sal, a színházigazgató hozzájárult az előadás megtartásához. Kikötötte azonban a színigazgató, hogy a műkedvelő előadás rendezői kötelesek neki az előadásra vonatkozó szépművészeti miniszteri engedélyt felmutatni. Ezt a közbenjáró urak meg is ígérték.

Az előadás napján Janovics színigazgató követelte a jótékony célú egyesülettől, az eredeti megállapodáshoz képest, a hatósági engedély bemutatását. Az egyesület vezetői erre egy hatósági írást adtak át a színigazgatónak, aki megdöbbenve vette észre, hogy a hatósági végzésben nincs szó a színelőadás engedélyezéséről, hanem épp ellenkezőleg, a határozat arról szól, hogy ugy a szépművészeti miniszter, mint a chuj rendőrhatalóság betiltja az előadást.

Janovics Jenő színigazgató erre a rendőrprefektushoz fordult felvilágosításért, ahol kijelentették, hogy az Antónia előadása be van tiltva és abban az esetben, ha a szindarabot mégis elő mernek adni a műkedvelők, akkor büntetéképpen a kolozsvári magyar szintársulat előadásait szüntetik be. Janovics színigazgató erre nem tettehet más, minthogy be jelentette a rendező jótékonycélú egyesület vezetőinek, hogy a színházat nem engedheti át. Kijelentette azonban, ha este nyolc óráig be tudják szerezni az előadás megtartására szükséges engedélyt, akkor a színházat rendelkezésükre bocsátja. Ha nem, akkor a magyar társulat tagjai játszanak este a színházban. Miután engedélyt szerezni nem tudtak, tegnap este a szintársulat tagjai játszottak. A közönség egyrésze visszaváltozta a jegyét. Az erkély publikuma közül mindössze hárman kérték vissza a pénzt, a földszinti közönség közül azonban száztizenhét.

Janovics színigazgató kijelentette, nem tudja megérteni, miért tiltották be Lengyel Menyhértnek ezt a darabját, amelyet a kolozsvári szintársulat harmincszor is eljátszott már, a fővárosban pedig szintén színrekerült nagy sikerrel.

Nem engedték a béke-tartozások kifizelését.

A minisztérium feltételekhez köti az adósságok rendezését.

(Saját tudósítónktól.) Nagy érdeklődéssel találkozott az a híradásunk, hogy Arad város vezetősége rendezni akarja a békebell adósságait, melyek oszták-magyar és svájci magánbankoknál állanak fenn. A városnak az ideai költségvetésében ugyanis mintegy 10 millió lej felesleg mutatkozik és ebből az összegből akarja adósságait kiegyenlíteni. Ez ügyben Olariu István városi pénzügyi tanácsnok Bucurestiben tárgyalásokat

is folytatott a pénzügyminisztériumban, ahol elvben hozzájárultak a város tervéhez. Azonban végleges döntést még nem hoztak, mivel a városnak elsősorban igazolnia kell azt, hogy magánbankoknak tartozik-e és nem külföldi állami bankoknak. A külföldi állami bankokkal szemben ugyanis az állam maga rendezi a tartozásait és a város külön az állam megkerülésével nem végezhet semmiféle tranzakciót.

Stresemann a Nobel-békedíj jelöltje.

(Berlin, október 22.) A berlini „Achtuhrabendblatt“ felhívást írt Németországhoz és az egész világhoz, hogy dr. Stresemann német birodalmi külügyminisztert terjeszszék elő Nobel békedíjára. A felhívás hangsúlyozza, hogy még egyetlen államférfi sem szolgált olyan céltudatosan a népek és a világbéke érdekében, mint Stresemann. Neki köszönhető, hogy a locarno konferencia megegyezéssel végződött, amely, mint Chamberlain angol külügyminiszter is kiemelte, a szó szoros értelmében a világbéke konferenciája volt.

Elitették

a magyar miniszterelnök rágalmazóját

A hirhedt Eskütt-pör epilógusa. — Tíz hónapi fogházra és harmincmillió koronára ítélték a Népszava egy munkatársát.

(Budapest, október 22.) Az Eskütt-féle kivíteli panama kiptanásakor Strom László cikket írt a Népszavába, amelyben azt állította, hogy amikor Eskütt Lajos letartóztatták, gróf Bethlen István miniszterelnök alkudozni kezdett Esküttel, hogy a miniszterelnök fiát valahogy ne keverje bele a botrányba. A cikktől miatti gróf Bethlen miniszterelnök és fia, gróf Bethlen András rágalmazási pert indítottak Strom László ellen. Ma tárgyalta a törvényszék a miniszterelnök és fia perét és elsőnek gróf Bethlen Istvánt hallgatták ki, aki kijelentette, hogy a cikk minden állítása légből kapott.

— Nem tárgyaltam soha Esküttel, — mondotta a miniszterelnök — s nem is tudtam róla, hogy a fiam valamikor is járt a földművelésügyi minisztériumban kivíteli engedélyek ügyében. A főkapitányságra is csak azért mentünk el, mert ilyen módon az igazság kiderítését és a közérdeket véltük szolgálni. Ott hallottuk, hogy Eskütt vallomásaiban megemlítette annak idején, hogy a fiam is járt nála, hogy protezsáljon egyeseket.

A miniszterelnök vallomása után Strom kijelentette, hogy nem sértó szándékkal írta a cikket. Dr. Vass József népjóléti minisztert, miniszterelnökhelyettesét hallgatták ki ezután, aki elmondotta, hogy jelen volt a miniszterelnök és Eskütt beszélgetésénél, azonban a miniszterelnök és Eskütt között semmiféle alkudozás nem folyt. Nádossy Imre országos főkapitány is jelen volt ennél a beszélgetésnél és határozottan állítja, hogy alkudozásokról szó sem volt. Kihallgatták dr. Tomcsányi Pál volt igazságügyminisztert is, aki azt vallotta, Eskütt mondta ugyan, hogy gróf Bethlen András járt nála protezsálás céljából, de ezzel kapcsolatosan egyetlen szó sem volt alkudozásról.

A bizonyítási eljárás befejezésével a bíróság Strom Lászlót tíz havi fogházra és 30 millió koronára, nem fizetés esetén újabb 150 napi fogházra ítélte.

Új személyazonossági igazolványok lesznek.

Újruhában kerülnek szétosztásra.

(Saját tudósítónktól.) Másfél esztendővel ezelőtt érkezett meg az első kormányrendelet a helyi hatóságokhoz, amely új személyazonossági igazolványok kiadására vonatkozóan intézkedett és elrendelte, hogy a régi igazolványokat (buletin de inscriere) be kell szolgáltatni és ezekért csereképpen új könyvecskéket adnak ki. Az új igazolványok kiállításához szükséges könyvecskék egy része meg is érkezett és éppen készültek azok kiállítására, amikor egy újabb kormányrendelet az egész dolgot beszüntette. Egy hónappal ezelőtt ismét rendeletet kaptak az aradi hatóságok, hogy most már végképpen rendezni kell az új igazolványok kiadásának kérdését és az igazolványhoz szükséges könyvecskéket mindenütt a helyi hatóságok készíttessék el, mert az udvari nyomda, — amely eredetileg ezek készítésével foglalkozott — nem képes az egész ország igényeit kielégíteni. Az új igazolványkönyvecskék előállítására árlejtést hirdettek és a beérkezett ajánlatok fölött ma döntöttek az aradmegyei prefekturán. A legmegfelelőbbnek a Tipografia Dicezana ajánlatát találták, amely darabonként hatvankét baniért állítja elő a könyvecskéket. Az új igazolványokat január elseje után fogják csak kiállítani, a városban az államrendőrség, a megye lakossága számára pedig a megyei népesedési hivatal.

Magyar sajtóban él a magyar nyelv. Terjessze az ARADI KOZLÖNY-t!

5 évre bérelhetők

a városi üzlethelyiségek. A minisztérium érdekes döntése.

(Saját tudósítónktól.) Arad város bérházaiban levő üzlethelyiségek bérléte dolgában nem várt fordulat állott be. Emlékeztetes, hogy a város vezetősége eredetileg öt évre adta ki a tulajdonát képező üzlethelyiségeket a bérlőknek. A városi tanács határozatát Georgescu János prefektus elé terjesztették s akkor a prefektus nem hagyta jóvá a tanács bérlési szerződését, hanem csupán egy évre engedélyezte az üzlethelyiségek kiadását azzal, hogy egy év letelte után újabb árverést kell kitűzni a helyiségekre. A kereskedők — egy kivétellel — megelébbzték a prefektusi döntést a minisztériumhoz s kérték az öt éves bérlési szerződés jóváhagyását. Csupán Halic Péter festékkereskedő jelentette ki, hogy megnyugszik a prefektusi döntésbe s nem is felebbez. A minisztérium határozata ma érkezett Arad város vezetőségéhez. A minisztérium helyt adott az érdeklő kereskedők kérelmének, megsemmisítette a prefektus határozatát és engedélyezte az üzlethelyiségek öt évre való bérbeadását. A miniszteri határozat értelmében a város most öt éves szerződéseket köt bérlőivel.

Gyermekgyilkos örültek.

Izgalmas tárgyalás a szegedi törvényszék előtt.

(Szeged, október 22.) Izgalmas jelenetek játszódtak le ma délután a szegedi törvényszék Wildtanácsának tárgyalási termében. Musa Erzsébet és édesanyja, Musa Mihályné ültek a vádlottak padján, akiket az ügyészség azzal vádolt, hogy március havában megölték Musa Erzsébetnek alig néhányperces csecsemőjét. A királyi ügyész Musa Mihálynét szándékos emberölés bűntettével, Musa Erzsébetet pedig gyermekölés bűntettével vádolja. A mai tárgyaláson a vádlottakat alig lehetett kihallgatni, mert eleinte nevetgálni kezdtek, majd ide-oda mozogtak a bírói emelvény előtt. — Hasztalan szót rájuk az elnök, semmibe se vették a bírói utasítást, majd meg is fenyegették a bíróságot. Amikor a többszöri rendreutasítás nem használt, felmerült a gyanu, hogy elmeháborodottak állnak a bíróság előtt. A törvényszék felfüggesztette a tárgyalást és Szabó József egyetemi tanárral megvizsgáltatta a vádlottakat, aki a vizsgálat után kijelentette, hogy Musa Erzsébet korlátozott elmeállapotú, az öregasszony ellenben közveszélyes elmebeteg. Régi idő óta azt állítja, hogy az ő lánya voltaképpen Erzsébet királyné. Az öregasszony ellen erre az ügyész elejtette a vádat, a tárgyalást azonban ezután sem lehetett simán megtartani, mert Musa Mihályné állandóan megszakította azt, föl és alá szaladgált a tárgyalóteremben és a legkülönbözőbb kifakadásokat hangoztatta. — A nagynehezen befejezett tárgyalás után a bíróság gyermekölésért negyvenöt napi-fogházra ítélte Musa Erzsébetet, míg Musa Mihályné ellen az eljárást megszüntette, ellenben átadta őt az ügyészségnek, amely intézkedett a szegedi elmeegógyintézetbe való szállítása miatt.

Botesinálta tolvaj.

A vádlottat felmentették, a vallatók ellen eljárás indult meg.

(Saját tudósítónktól.) Kiss János nagyvarjasi gazdának 20 kilogramm szalonnája tűnt el a padlásról és a lopással együtt bérését, Szomorú Mihályt gyanúsította. Jelentést tett a csendőrség, amely megindította a nyomozást. Elmentek Szomorú Mihály lakására, ott házkutatást tartottak, majd vallatni kezdték. A legény tagadta, hogy ő követte volna el a lopást és alibi tanukra is hivatkozott, hogy a lopás éjszakáján otthon volt és otthon aludt. A csendőrök erre ittlegetni kezdték a legényt, nagyon összeverték — mint azt a mai tárgyaláson az összes tanúk egybehangozóan állították — és kijelentették neki, hogy nem verik tovább, ha beismeri azt, hogy ő követte el a lopást. A súlyosan megvert legény kényszerhelyzetében megtette a csendőrök kívánságát, akik a „tolvaj” az aradi ügyészre szállították. A tanuvallomások alapján a bíróság beígazolt-nak vette a bérés ántatlanságát és felmentette Szomorú Mihályt, an-nál is inkább, mert Kiss sem kérte megbüntetését, sőt kárterítésre sem tartott igényt. Az ügy ezzel befejeződött, a csendőri verés ügyében pedig a vallomások alapján megindult a vizsgálat.

Ongyilkos lett egy budapesti urileány.

Szivenlőtte magát egy pesti bányagazgató leánya.

(Budapest, október 22.) Tegnap délelőtt feltételegkor a mentőket telefonon értesítették, hogy a Lipót-körut 13-as számú házban egy öngyilkosság történt. Egy fiatal egyetemi hallgató-leány öngyilkossági szándékából magára lött. Az első jelentés után a mentők azonnal kivonultak a Lipót-körut 13. számú házhoz, ahol a legelőkelőbb lakásba kalauzolták őket, Engel Árminnak, a Budapestvidéki Kőszénbánya vezérigazgatójának a lakásába. Dolguk már sok nem akad. Az egyik szobában már holtan találták a vezérigazgató 23 esztendő Ilona nevű leányát, aki alig pár perccel ezelőtt követte el az öngyilkosságot.

Engel Ilona egyetemi hallgató, 23 esztendő, nagyon jó anyagi viszonyok között élő urileány volt, aki a kora délelőtti órákban, anélkül, hogy hozzátartozói bármit is tudtak volna kétségbeesett szándékáról, egyetlen revolverlövessel megölte magát.

Semmiféle írást, levelet, vagy olyan magyarázatot nem találtak az öngyilkosságra, amivel Engel Ilona bucsuzását az életét megmagyarázhatták volna. A kora reggeli órákban kelt fel, könyveivel foglalkozott és revolverét, amelyet érthetetlen és magyarázhatatlan módon szerzett, délelőtt tíz óra tájban szedte elő és amikor senki sem tartózkodott a szobában, a fegyvert pontosan a szívének irányítva és egyetlen lövéssel végzett fiatal életével. Déli tizenkét óra tájban az öngyilkosság színhelyén rendőri bizottság szállt ki annak megállapítására, hogy mi adta a vezérigazgató elkényeztetett, jómódban élő 23 esztendő leányának kezébe a fegyvert.

Az öngyilkos Engel Ilona na-

gyon szép és elegáns leány volt. Művészi zongorázott és imádkozta a sportot. Sokat olvasott, igen művelt, de a melankóliába hajló leány volt, aki nem vett részt a lipótvárosi zsurok egyikébe. Egyikben nagyon sokat emlegették nevét egy bronzgyári főmérnökkel, aki sokáig udvarolt az előkelő urileánynak. A házasságból azonban semmi sem lett, mert a mérnök tragikus körülmények

között meghalt. Évek után most egy egyetemi hallgató járt a házhoz és úgy volt, hogy a fiatalember meg fogja kérni a leány kezét. Pár nappal ezelőtt Engel Ilona levelet kapott, melynek tartalmát senkinek sem mutatta meg. A levél rossz hatást tett a leány hangulatára és valószínű, hogy ez a levél érlelte meg elhatározását az öngyilkosságra. Tragédiája nagy feltűnést keltett Budapesten.

Nem sikerült a megegyezés Angliával.

(London, október 22.) Az a hír, amely szerint Románia méltányos megegyezést kötött Angliával a háborús adósságok ügyében, korainak bizonyult. A valóság az, hogy az erre vonatkozó tárgyalások csak nagyon nehezen haladnak előre és Lord Churchill nem akarja a Románia által felajánlott fizetési feltételeket elfogadni. A háborúban elpusztított petroleumtelepek értékét az angol pénzügyminiszter nem akarja levonásba hozni, csupán az állami petroleumtelepek károsodásának értékét hajlandó az adósságösszegekből levonásba hozni. A magántelepek kárát nem ismeri el.

A kisajátított telkek Arad város birtokában maradnak.

(Saját tudósítónktól.) Megirtuk, hogy a megyei agrárbizottság döntést hozott a beépítetlen városi beltelkek kisajátítására vonatkozólag. — Az agrárbizottság csupán öt telket hagyott meg a város birtokában, míg a többinél kimondta a kisajátítást. A város vezetősége természetesen megfellebbezte a határozatot és a memorandumot intézett a legfelsőbb agrárbizottsághoz és a földművelésügyi minisztériumhoz. A memorandumot Olariu István pénzügyi tanácsos vitte Bucurestibe. A tanácsos egyszerűen felkérte

reste Cipeianu földművelésügyi államtitkárt, akinek átadta a memorandumot és a város nevében kérte a megyei agrárbizottság határozatának felülgesztését. A földművelésügyi minisztérium a memorandum alapján megsemmisítette a megyei agrárbizottság kisajátító határozatát, illetve felülgesztette annak végrehajtását a minisztérium végleges döntéséig. A miniszteri határozat értelmében az agrárbizottságnak azonnal abba kell hagynia a munkálatait és 24 órán belül jelentést tenni a minisztériumnak.

Kitoloncolták a kolozsvári orgazda-ügyvédet

Cseke Ernőt a bíróság szabadlábra helyezte, a belügyminiszter kiutasította az ország területéről.

(Cluj, október 22.) Ma délután mondotta ki a kolozsvári törvényszék úr. Cseke Ernő ügyvéd és társai lopási, illetve orgazdasági bűnperében az ítéletet. A bíróság Csekét nyolc hónapi börtönre ítélte, de beszámította az elszervezett vizsgálati fogságot és így Cse két nyomban szabadlábra helyezte. A többi vádlottat a bíróság 8 hónaptól másfél esztendeig tartó börtönre ítélte. Cseke dr.-t kiszabadulása után nyomban kellemetlen meglepetés érte. Alig hagyta el a törvényszék épületét, a kapu-

ban már várták a kolozsvári sziguranca emberei, akik felmutatták neki a belügyminisztérium egy távirati rendelkezését. A belügyminiszter Cseke dr.-t arra való hivatkozással, hogy nem román állampolgár, Románia területéről azonnali hatállyal kiutasította, s meghizta a kolozsvári sziguranca, hogy ezt a rendelkezést késedelem nélkül fogantossza. Csekének mindössze annyi időt engedélyeztek, hogy legszükségesebb holmijait összekupakolhassa és azután a határon túlra toloncolták ki.

SZÍNHÁZAI MŰVÉSZET

* Az aradi színház műsora. Szombaton fél 9 órai kezdettel: Ónagyságra ruhája. Látványos divatrevü. Vasárnap d. u. 4-kor: Cigányprimás és Sybill operette és műsorszámok; este fél 9 órakor: Nótás kapitány és műsorszámok.

* Meghosszabbították Barabás Márton képiállítását. Nagy érdeklődés nyilvánul meg Barabás Márton tárlata iránt. Az aradi Salon Artistique-ban lévő kiállításának számos képen cédulácska jelzi, hogy az egy-egy műbarát tulajdonába jutott. Az érdeklődés meg is találja magyarázatát abban, hogy Barabás minden képe művészi alkotás. Forrongó, éles vonalak, erős és forró színek. Hegyek és sziklák, házak és uccák, hidak és vizek vonalainak ritmusos színbe-olvasztása, ez Barabás egyénisége. Kutató szemével vadvörösben

párázta a déli nap ragyogásában fürdő tárgyak árnyékát és ezzel a merész megoldással szemben nem szállhat vele vitába senki. Legjobb témái a sziklák, hegyormok és víztükrök. Barabás vásznaira Tirol, a Pireneusok és Norvégia hidegen kemény hegyesucsal, a harsogó hullámveréstől mart sziklatömbök ki-vánkoznak. A déli tájak lágyasága, pittoreszk édessége ellen tiltakozna a palettája. Leghatalmasabb vászna a „Reggeli napsütés.” A tárlatot a hó végig meghosszabbították. (zesa.)

* Jövőhézagják Aradváros díszlet-vásárlását. Ma kapta meg Arad város vezetősége a miniszteri döntést, amely jóváhagyja a város díszletvásárlását. A város — mint annak idején megirtuk — 1 millió 170.000 lejért megvásárolta Róna Dezső volt aradi színigazgató tulajdonát képező díszleteket és színházi felszerelést. A jövőhézagás ma került a városi tanács ülése elé.

* Eftimiu-bemutató Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Színházban tegnap este bemutatták Victor Eftimiu új színművét, a Maestru Manole című darabot, amely Kőműves Kelemen-legendát viszi színpadra.

* November elején megnyitják az „Astoria”, Arad legelőkelőbb szórakozóhelye Str. Romanului 18. (Zri-nyu-uca.)

Jön! Jön! Tízparancsolat az idei szezon szenzációja november 2-ától!

* Szombaton és vasárnap este Ónagyságra ruhája és a Nótás kapitány felvonásainak keretében nagyszabású hangversenyt rendez a színház R. Horváth Mici, Balogh Böske, Lepa Dóra, Bing János és Róna Dezső részvételével. Vasárnap délután technikai nehézségek miatt a Postás Katica helyett a Cigányprimás és a Sybill megy. Balogh Böske a Cigányprimásban is fellép, azonkívül a Nótás kapitányban, melynek Boriska szerepét még nem játszotta Aradon, új számokat fog énekelni. A Nótás kapitányból az I. és II. felvonást adja a színház. Knoblauch nagyrértékű divatrevüjéből, az Ónagyságra ruhájából pedig hat képet. Jegyek a téli színház pénztárnál délelőtt 10-től 1-ig és délután 4-től 6-ig.

▼ Kész női kabátok a legdivatosabb kivitelben feltűnő olcsón ▼

VÁNDOR divatruházában Arad, Strada Mejanu. :- Telefon: 5-15. Tekintse meg a kirakatokat!

Bűnvádi feljelentés

egy budapesti bankigazgató ellen.

(Budapest, október 22.) A magyar-német bank összecoulása ügyében bűnvádi nyomozás indult meg s ennek során megállapítást nyert, hogy a bank bukását azok a különös manipulációk idézték elő, amelyeket Szász Dezső még vezérigazgató korában hajtott végre. Így megállapítást nyert, hogy abban a pénzszekrényben, ahová csak Szász Dezsőnek volt kulcsa, 260.000 részvény közül csak 190.000-et találtak meg, a hiányzó részvények hollétéről a vezérigazgató kielégítő nyilatkozatot adni nem tudott. Hozzáérték becslése szerint a Szász Dezső által okozott károk meghaladják a 25 milliárd koronát. Az érdekeltek bűnvádi feljelentést tettek a bűnös vezérigazgató ellen.

Páris
Filarmokmű.
HENRY
KRAUSSAL
szombatig az aradi
Apolloban

HIREK

Október

25

vasárnap

FLORIZEL von REUTER

az új

PAGANINI

a Kulturpalotában.

A terem fűtve lesz.

Jegyek: Oláh Sándor és Társánál Arad.

— **Hianyos Bucuresti választól** listája. Bucurestiből jelentik: A fővárosi lakosság választási névjegyzékét ma tették közzé. Nagy meglepetést keltett, hogy a fővárosi névjegyzékben mindössze harmincnolcezer választópolgár van felvéve, ami nyilvánvalóvá teszi, hogy a választópolgárok nagy része kimaradt a listából.

— **Magyarpárti panasz a választói lista ellen.** Cluj-Kolozsvárról jelentik: A Magyar Párt vezetősége tegnap Utelea polgármestert kereste fel a községi választói névjegyzék kifüggesztésének sérelmei miatt. Ma a párt több vezetője a prefektus előtt járt ebben a nagyfontosságú ügyben.

— **A földművelésügyi miniszter autóbalesete.** Bucurestiből jelentik: A Constantinescu földművelésügyi minisztert, amikor a tegnapi délutáni minisztertanácsból hazafelé hajtott, baleset érte. Autója a Hotel Boulevard előtt egy villamoskocsival összeütközött. A karambol következtében az autó eleje megrongálódott, a miniszternek azonban semmi baja sem történt.

— **Romániáról uccát neveztek el** Braziliában. Bucurestiből jelentik: Rio de Janeiro városának tanácsa követsége útján értesítette a román kormányt, hogy Brazília fővárosának egyik leforgalmasabb utvonalt, Avenue Romain-re keresztelte át.

— **Mese volt az áru elé kötött** hadügyminiszter históriája. Fezből táviratozzák: Megállapítást nyert, hogy Abd el Krim kivégeztnek mondott hadügyminisztere nemcsak hogy él, hanem még most is bizalmasa Abd el Krimnek.

— **A bucuresti gyermek feveszi a** bukott diákokat. Bucurestiből jelentik: Az egyetem jogi fakultásának tanácsa visszautasította a diákság ama memorandumát, amelyben a vizsga-tantárgyak lediktálását, illetve szétosztását kérték. Ugyanakkor azonban helyt adott az értekezési elbukott diákok ama kérésének, hogy a fakultásra rendkívüli hallgatóként beiratkozhasanak és a júniusban leendő sikeres vizsga esetén ez az év is teljes évnek számít.

— **A kisebbségek panasza.** Bucurestiből jelentik: Október 27-én a Nemzetek Szövetségének egy bizottsága tart ülést, amelyen a romániai kisebbség panaszait bírálják felül. Az ülésen Romániát Catargi asszony, Iuvara és Serbescu képviselik, ik részletes írásos memorandum fejtik ki Románia álláspontját a kisebbségi panaszokkal szemben.

A bánáti svábok paktumot kötöttek a nemzeti párttal.

Megbízható helyről kapott értesülés szerint a bánáti svábok az erdélyi nemzeti párttal, a községi választásokra vonatkozólag paktumot kötöttek.

Arad város redukálja a tisztviselői létszámot.

Kormányutasítás a létszámcsökkentésre. — Olariu tanácsos bucurestii utja.

(Sajtó tájékoztató.) Ma érkezett vissza Aradra Olariu István városi pénzügyi tanácsos, aki több városi ügy elintézésére szombaton Bucurestibe utazott. A tanácsos utja a városi költségvetés dolgaival függött elsősorban össze s e tárgyban megbeszéléseket is folytatott úgy a belügy-, mint a pénzügyminiszteriumban. Ennek során aztán megállapodtak abban, hogy a város előzetesen elkészíti a költségvetést, azonban a végleges összeállításáig még vár. Ennek egyik oka az, hogy egységes költségvetési típus érkezik az összes városokhoz, a másik pedig az, hogy még egyelőre nem tudni, milyen fizetéseket állíthatnak be a városi tisztviselők részére. Most menedzik ugyanis ezt a kérdést a miniszteriumban és így csak akkor fognak hozzá a végleges összeállításához, ha december közepéig nem érkezne le konkrét döntés a fuggó kérdések dolgában. Ez esetben a régi fizetést állítják be, viszont a költségvetésben egy új tételt nyitnak a egy bizonyos összeget feleslegként szerepeltetnek, hogyha közben rendezik a tisztviselőfizetéseket, legyen miből visszamenőleg fizetni. Ez a tartalékoszeg Aradon 3—4 millió lej körül mozog. Olariu tanácsos egyébként azt az utasítást hozta a miniszteriumból, hogy a lehetőséghez képest **redukálni kell a tisztviselők létszámát.**

A miniszteriumban jelenleg a fizetésrendezések során az erdélyi és régi királyságbeli köztisztviselői fizetések unifikálásán is dolgozik egy külön bizottság. Ugyanis egészen más alapon számítják a régi királyságban a tisztviselői fizetéseket, mint Erdélyben, ahol még a régi volt osztrák-magyar fizetési táblázat szerint osztályozzák őket. Az unifikálás befejezésekor az erdélyi tisztviselők a jelenlegi fizetéseknél sokkal többet, mintegy 30 százalékkal többet kapnak, mint eddig.

tások után a törvényszék a harcias feleséget tíz napi elzárásra ítélte.

— **Lemondott Constanza tanácsa.** Bucurestiből jelentik: A constanzai városi tanács a belügyminiszteriumhoz ma bejelentést küldött, amely szerint a tanács tagjai együttesen benyújtják lemondásukat. A lemondás azért történt, mert Sasu volt kereskedelemügyi miniszter felterjesztést intézett a miniszterelnökhöz, a melyben szigorú kritikával illette a tanács működését.

— **Az új Paganini, Florizel von Reuter** egyetlen aradi hangversenyére Oláh Sándor és Társánál még néhány jobb jegy kapható.

— **Autobusz-sztrájk Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: A főváros területén közlekedő összes autobusvállalatok ma sztrájkba léptek azért, mert a főváros vezetősége az autobusközlekedést csak bizonyos utvonalaikon akarta megengedni.

— **Gyilkos legény.** Bimbó József Szentleányfalvai munkáslegény 1922. novemberében Mészáros Lajos korcsmájában mulatott. Ivás közben veszekedés támadt a korcsmában levő Borkis István gazdálkodó és Bimbó között. A vita mind hevesebb lett és egyszerre Bimbó zsebéből kést rántott elő és kétszer beleszurta Borkisba. A szerencsétlen gazdálkodó összeesett és néhány nap múlva meghalt. Bimbót az aradi ügyészség fogházába szállították, a vizsgálat befejezése után azonban ideiglenesen szabadlábra helyezték. Ma vona felelősségre embe-
rölésért az aradi törvényszék büntető tanácsa. A tanúkihallgatások után a bíróság a gyilkos legényt négy évi fegyházra ítélte. Ekkor Mandru Miklós királyi ügyész kérte a bíróságot, rendelje el az elítelt legény fogvatartását. A törvényszék helytadott a kérelemnek és Bimbó Józsefet bekisérték az aradi ügyészség fogházába.

— **Lilomtipró orvostanhallgató.** Bucurestiből jelentik: Dumitru Vasilescu ötödéves orvostanhallgató egy kilenc éves kisleányt morfiiummal elkábitott s aztán aljas merényeletet követett el ellene. A letartóztatott medikust százezer lej kaució ellenében szabadlábra engedték.

— **Meghalt a Mona Lisa tolvaja.** Rómából jelentik: Dumanganából az a hír érkezik, hogy ott meghalt Perugia korcsmáros, aki 1911. nyarán a párisi Louvre-ból ellopta Leonardo da Vinci Giocondáját. Perugia annak idején azzal cáfolta meg ezt a lcpást, hogy mint jó olasz nazafi, vissza akarta szerezni hazájának azt a képet, amely az ő véleménye szerint Olaszország tulajdona.

— **Olasz tanfolyam Aradon.** Az olasz kör kebelében Wild Andre dr. minorita lelkes kizárólag tagok részére ingyenes olasz nyelvi tanfolyamot rendez, ha megfelelő számú jelentkező akad. A kör vezetősége felkéri az érdeklődő tagokat, hogy a jelentkezők Pellegrini vivómeister termében (Arad, Kulturpalota) naponta 2—8 között jelentsek be részvételi szándékukat.

— **J. Benkó Gizi és H. Sziklay Gizi** balettiskolájában a tanítások megkezdődtek. Beiratkozások állandóan Arad, Strada Cercetasilor 7. (Szt. Pál-ucca.)

KÉRJE a könyvek árjegyzékét ingyen a Sándor hírlaprodában Arad. Vidékre hármentve küldjük.

— **Teherautót vesz a város.** A város vezetősége elhatározta, hogy egyelőre fuvarozási célokra egy teherautót vásárol, majd később több teherautó megvételére is sor kerülne. A tanácsi határozatot Olariu tanácsnok vitte Bucurestibe jóváhagyás végett. A miniszterium engedélyezte a teherautó megvásárlását.

— **A kisgyermek tragédiája.** Megrendítő szerencsétlenség történt az aradi ugynevezett Ördögös-gyár udvarán. Nagy István polgári iskolai tanuló két pajtásával a gyár udvarán játszott. Estefelé, amikor hűvösre vált az idő, a gyerekek az udvar közepén mindenféle összedett hulladékból tüzet gyújtottak, hogy melegedjenek. Az egyik gyerek már lankadni kezdő zsarátokra egy rongy-csomagot dobott, amely nedves lécen, nem kapott azonnal lángra és Nagy István élesztgetni próbálta a tüzet, mikor hirtelen hatalmas robbanás történt. A három gyermek kétségbeesett sikoltással ugrott fel a tűz mellől. Nagy István néhány lépés után azonban összeesett, míg a másik két gyerek véres setekkel szaladt segítségért. Az esetet telefonon jelentették a rendőrségnek s a sietve előkerített orvos súlyos sérülést állapított meg Nagy Istvánnál, akinek az arcát torzították el a lángok és a robbanás következtében a két szeme világát is elvesztette. A szerencsétlenül járt fiút a mentők a kórházba szállították, ahol konstatálták, hogy mindkét szeme kiolt. A rendőrségi vizsgálat megállapítása szerint, a rongyokba egy töltött katonai lövedék volt becsomagolva, ami mindaddig elkerülte a figyelmet. A rendőrség vizsgálatot indított, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— Kibővítik az aradi vízvezetékét. Mivel az új városi költségvetés nagyobb felesleget mutat ki, a város elhatározta, hogy kibővíti a vízvezetési csőhálózatot és új hálózatot szerel fel azokban az utcákban, ahol eddig nincs bevezetve a vízvezeték. A város terve a prefektusi jóváhagyás után a minisztériumhoz került döntés végett. A ma érkezett döntés jóváhagyta a vízvezeték kibővítését.

— Bérkocsisok a taxaméter ellen. Ma délelőtt az aradi bérkocsisok küldöttsége kereste fel Georgescu János megyei prefektust a taxik ügyében. Minf megírtuk. Arad város vezetősége arra akarja kötelezni a bérkocsisokat, hogy a kocsikra taxamétereket szereljenek fel. A bérkocsisok viszont arra kérték a prefektust, járjon közbe a város vezetőségénél, hogy ne kelljen felszerelni a taxamétereket.

Hivatkoztak arra, hogy egy taxi felszerelése a mai viszonyok között körülbelül 10.000 lejbe kerül. A prefektus megígérte, hogy a lehetőség szerint teljesíti kérésüket.

— Külföldi sajtó az új Paganiáról. A világhírű amerikai hegedűművész az idei téli hónapokban Nyugat-Európa nagy metropolisáiban rendezett önálló hangversenyeket és azokról Berlin, München, Lipcse, Páris, Brüsszel legnagyobb lapjai a csodálat és elragadtatás hangján írtak. Az egyik lap így ír: „Nagy büvészek előadásánál hallottuk, hogy nincs ördöngösség, csak kézügyesség, de amit Florizel von Reuter csinál, az valóban ördöngösség.” A kiváló művész, aki az egész világon egyedül játszik kíséret nélkül, vasárnap tartja egyetlen aradi hangversenyét. Jegyek kaphatók Oláh Sándor és Társánál.

— Elfogott dohánycsempész. Tóth Rozália munkásnőt a pénzügyőrség dohánycsempészésén érte, amint a nála lévő 8 kiló dohányt áruba bocsátotta. Miután a rá kirótt pénzbírságot megfizetni nem tudta, letartóztatták és a mai napon Timisoarára (Temesvárra) kísérték át.

— Kereskedők az uccai fák ellen. Szoktalan beadvány érkezett ma Aradváros vezetőségéhez. A kérvényt hatvan Eminescu (Deák Ferenc) uccai kereskedő és háztulajdonos írta alá, akik arra kérik a város vezetőségét, hogy az uccában a járda szélén levő fákat vágassa ki és távolítsa el. Kérésüket azzal indokolják, hogy a fák eltakarják az üzleti cégtáblákat, a fák maguk akadályozzák a forgalmat. A kérvény ügyében a városi tanács még nem döntött. A szoktalan kérelem nagy feltűnést keltett, hiszen kétségtelen, hogy a szélesítés és nagyobbitás alatt levő uccában a fák városképészeti szempontot szolgálnak és aligha képzelhető el, hogy a fák a forgalmat akadályozzák, eltakarják a cégtáblákat, vagy rontanak a levegőt. Minden nagyobb város főbb uccájában fákat helyeznek el a járda szélén, amelyeket nemhogy eltávolítanak, hanem a lehetőség szerint szaporítják is.

LEGUJABB

Görögországban kilakoltattak egy román iskolát.

Bucurestiből jelentik: Athénből érkezett híradások szerint a görögországi Grebeni városban az ottani román gimnáziumot erőhatalommal kilakoltatták. A tanári testület tiltakozott ez ellen, mire a tanári kar több tagját letartóztatták.

Titulescu mégis megegyezett Angliával

(Bucuresti, október 22. Tudóstónk éjszakai telefonjelentése.) Titulescu táviratban jelentette a kormánynak, hogy angliai tárgyalásai teljes sikerrel jártak és úgy az adósságok törlesztése, mint az elpusztult petroleum-telepek kártalanítása dolgában teljes megegyezés jött létre. Ezzel kapcsolatosan politikai körök nagy érdeklődéssel kísérik a Bratianu-kormány amaz akcióját, amellyel előkészületeket tett arra, hogy az összes fennálló külföldi tartozásait rendezze. Szól ez különösen a francia és belga háborús adósságokra.

Feltalálták a soványság szérumát.

Ha hiúni lehet a Párisból érkező hírek, két francia orvos, Cernot és Terris, nemrég szenzációs felfedezést tett. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy sikerült nekik teljesen új alapelvek szerint olyan eljárást találniok, amelyek alapján tetszés szerint lehet az emberi test súlyának bármilyen csökkentését vagy növekedését előidézni. Eddig erre a célra hosszadalmas diétás kurára, gimnasztikára, masszázásra és hasonló eljárásokra volt szükség, ezzel szemben a két francia orvos kijelenti, hogy céljukat néhány befejszkendezéssel el tudják érni, a mely teljesen fájdalommentes és semmiféle káros utóhatással nem jár.

Primadonnából trafikoszó.

Az aradi származású Horváth Nusi trafikengedélyt kapott Nagyváradon.

(Saját tudósítónktól.) A zenik, a hadvezérek és a — primadonnák sorsa: ragyogni, felfelé ivelni, olimpi magasságban csillogni — és lezuhanni, ha megcserdült felettük a Végzet ostora. Így járt szegény Horváth Nusi is, aki Arad, Nagyvárad és Kolozsvár éveken át ünnepeelt primadonnája volt, de egy nyirkos őszi este valami kaparászni kezdte a hangszárait, a színpadi légvonat megköhögötte, aztán egy robogó gyors vészszirénája a vonatárokba dobta, később a tüsz rémével birkózott hosszú ideig és a szerencsétlenségek sorozata egy nagy tüzből sem kímélte meg, amikor százezreket érő garderobját, minden színésznő egyetlen élet-szentségét szaggatták, komos foszlányokká a kegyetlen lángok. És Horváth Nusi még állta egy darabig a csapásokat, küzdött ellenük, viaskodott velük, de elfáradt egyszer és megadta magát. Könnyes szemmel, egy kis protekcióval és egy kérvénnyel tett pontot a ragyogó primadonna-pályá után. Trafik-engedélyt nyert Nagyváradon. És a váradi főuccán rövidesen egy új pavillon nyílik meg, ahol majd Horváth Nusi, az exprimadonna sajátkezüleg szolgálja ki vendégeit: Szivar tessék! Cigaretta tessék...!

A csendes valcerok ideje elmúlt

— mondja Jack Hylton, a milliárdos angol jazz-király, ki két évvel ezelőtt mozi-zongorista volt, s ma egész London ünnepli.

(London, október 21.) Jack Hyltonról, az angol jazz-királyról többet beszélnek Londonban mint Baldwinról, a premier-miniszteréről. Jack Hyltont imádják London, Baldwint pedig mindenki szítja. Két évvel ezelőtt még senki sem tudta, hogy Jack Hylton létezik. Ma hetenkint több mint kétezer fontot, — illetve kétmillió lejt keres bandájával. — Ha rosszul megy egy mulató, kevés a vendég, leszerződötték a Jack Hyltonban dát és mint egy varázsütésre minden jegy elkel, zsúfolásig megtelnek a székcsorok. Két év alatt legyűrte a Vicent Loper és a világhírű Savoy Orpsant-Bandet. — A felső ötezer ma is jobban kedveli a csendes, finomjátékú Savoy-jazzt. De a nép, a százezrek, a milliók Jack Hyltonra esküsznek. Alacsony, döndörhaju szőke fiatalember. Északgaliciában született. Londonban volt mozi-zongorista, míg a jazz-örület milliárdosá tette és az angol főváros első személyiségei közé nem emelte. Jack Hylton ma az angol nemzet büszkesége. Neki köszönik, hogy kiszorította az amerikai jazz muzsikát Londonból, hogy legyőzte Paul Whitemant, az amerikai jazz királyt.

A Piccadillyben, London egyik leghíresebb éjszakai sörözőjében beszélgettem Jack Hyltonnal és érdeklőttem karrierje iránt:

— Gyermekkorom óta muzsikálok. Sokáig kis vidéki mozikban, tánchelyiségekben zongoráztam, — meséli. Felkerültem Londonba. Az egyik táncklub szerződött zongoristának. Megszületett a jazz. A klub jazz band-et létesített, én lettem a karmester. Ez minden. Ma hat — tizenkéttagú — bandát vezetek. Nincs egy perc szabad időm se. Egy héten háromszor a His Master Voice-nél játszok grammofoonra a legújabb slágereket. Délután és este pedig tizenegy helyen muzsikálnak felváltva a bandáim. A kontinensen még nem jártunk. Most hívnak Párisba, de aligha fogadjuk el a meghívást. London szeret minket és nagyszerűen megfizet, mi tehát legelőjebb csak nyáron randulunk át a kontinens egyik nagyon divatos tengeri fürdőjére.

Ami a jazz-muzsikát illeti, népszerűsége nem hogy csökkenne, de emelkedőben van. Ennek a mai ideges, hisztérikus kornak a legkifejezőbb muzsikája a jazz. — A csendes valcerok ideje elmúlt. Vad, érzéki, brutális a mai kor uralkodó vonása, a muzsika is tehát ilyen kell, hogy legyen. Afrikaiba kellett elmenni, a négerektől kellett kölcsönözni kémi muzsikájukat, hogy kísérő zenét irhassunk ennek a zavaros, idegbeteg életnek. Hogy meddig lesz népszerű a jazz, arról igen eltérőek a vélemények. Sokan azt tartják, hogy amint egyik napról a másikra népszerű lett, úgy is fog elmúlni. Én nem hiszem. Amíg idegesek lesznek az emberek, amíg nem lesz könnyebb, gondtalanabb élet, addig a jazz-muzsika fog győzedelmeskedni, ez az izmos, erős néger zene, amely nem más, mint narkotikum.

Elsötétedik a fényes terem, a reflektor megvilágítja a Jack Hylton-Bandet. Csupa egész fiatalember. Karmesterünk, ez a szerencse fia, eléjük áll, pálcá nélkül kezd el dirigálni. Táncol, hadonászik, néha kibuggyan egy hang a száján. Három hangszerezen játszik a bandának minden tagja. Felváltva cserélgetik a legkülönbözőbb fuvokákat, oboákat, saxophonokat, dobokat, csengtyűket. A hideg Anglia unalmas lányait, fiait is megvadítja ez a zene. Egybefonódnak. Izzadva, lihegve táncolnak. A hűvös báltermet lázasra hevíti az ördögi muzsika. Aki nem táncol, az is rángatózva dül hátra a szék támlájának. Mintha mindenki idegsokkos lenne. (K. T.)

Jön! Jön!
Tizparancsolat
az idei szezon szenzációja
november 2-ától!

MOZI.

x. „Emberek és álarok“ ma, pénteken utoljára az aradi Urániában. Ma, pénteken vetíti utoljára az Uránia mozgószínház az „Emberek és álarok“ című Harry Piel-film második és befejező részét. A kalanddráma második részében fejlődnek ki az események. Minden jelenete új izgalmakat hoz és Harry Piel utóéletét tehetése érdekesen érvényesül a különös kettősszerepben. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

x. Jön! November 2-tól: „A tizparancsolat.“ A szezon leghatalmasabb és legszebb filmje.

xx Jön! „A száguldó kerék.“ Főszerepben: Severin Mars.

xx „Páris“ filmszenzáció még két napig az aradi Apollóban. Még ma, pénteken és holnap, szombatön vetíti az aradi Apolló mozgószínház a „Páris“ című 12 felvonásos filmremekműt. Henry Krauss és Dolly Davis a film főszereplői utóéletét alakítást nyujtanak. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

A magyar kisebbség szent ügyét szolgálja, aki terjeszti az ARADI KOZLONY-t!

Száguldó kerék

SEVERIN MARS-sal

szombattól

az aradi

Urániában.

Legujabb női és leányka télikabá- tok, legolesobb bevásárlási forrása **PLESZ** női divatruháza Arad, színház hátsó bejáratával szemben. Versenyképességemről keram vételkötetelzettség nélkül meggyőződm.

GROSS és RENDI-nél készülnek a legszebb és legmodernebb férfi ruhák. Arad, új Neuman-ház.

KÖZGAZDASÁG

Új tőzsdéket létesít a kormány.

(Bucuresti, október 22.) Bratianu Vintila pénzügyminiszter felkérte a kereskedelemügyi minisztert és a Banca Nationala igazgatóságát, hogy egy-egy tagot delegáljon abba a bizottságba, amely a most készülő tőzsdéi törvényjavaslatot alkotja meg. A pénzügyminiszter úgy tervezi, hogy külön értéktőzsdét, devizátőzsdét, gabonátőzsdét és árutőzsdét állíttat fel.

Zürichben 2'47'50, Párisban 10.85 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK.

(Október 22.) **Áru:** Dollár 210, angol font 1022, cseh korona 6.18, francia frank 9.60, líra 8.50, dinár 8.67, schilling 29.80, márká 50, magyar korona 345, svájci frank 40.50. **Pénz:** Dollár 209, angol font 1015, cseh korona 6.10, francia frank 9.40, líra 8.40, dinár 8.62, schilling 29.40, márká 49, magyar korona 338, svájci frank 40. **Kifizetések:** Newyork 211.25, London 1028, Prága 6.29, Páris 9.48, Milánó 8.58, Zágráb 3.79, Bécs 29.90, Amsterdam 85.45, Berlin 50.70, Budapest 335, Zürich 40.90.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS.

(Október 22.) Berlin 123.60, Amsterdam 208.62, Newyork 519, London 2513.50, Páris 22.75, Milánó 20.65, Prága 15.37.50, Budapest 0.0072.60, Belgrád 9.20, Bucuresti 2.46.25, Varsó 0.00085, Bécs 0.0073.15.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT.

(Október 22.) Berlin 123.62, Amsterdam 208.50, Newyork 519, London 2514, Páris 22.60, Milánó 20.55, Prága 15.37.50, Budapest 0.0072.70, Belgrád 9.20, Bucuresti 2.47.50, Varsó 0.00085, Bécs 0.0073.15.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT.

(Október 22.) **Kifizetések:** Páris 9.38, London 1025, Newyork 210.50, Milánó 8.47, Zürich 40.55, Bécs 29.65, Prága 6.25. **Vauták:** Napoleon 795, aranymárka 49, leva 1.50, török líra 1.16, angol font 1015, francia frank 9.55, svájci frank 40, líra 8.45, drachma 2.80, dinár 3.70, dollár 210,

engyel márká 33, osztrák korona 29.50, magyar korona 29, szokol 6.10.

Nem akar válni az egyedi apósgyilkos.

Freireich Ernő állandóan diühög cellájában. — Még nem hirdették ki előtte a súlyosbító ítéletet.

(Sopron, október 22.) A györi méltó tábla súlyosbító ítélete ma megérkezett Sopronba, de Freireich Ernővel még nem feleltett az ítéletet közölni, mert állandó rohamai vannak. Freireich állapota a legutóbbi hetekben rohamosan rosszabbodott. Az egyedi gyilkos már alig-alig nyeri vissza eszméletét. Állandó hisztériás és epileptikus rohamai teljesen lerontották az agy is gyöngy ember szervezetét. Ennek ellenére is, hihetetlen nagy étvágya van. Rohamai csillapultával néha 8-10 adag levest és 5-6 adag húst eszik egyszerre, amit egyik soproni vendéglő szállít részére a család költségén. Ezt az óriás-étvágyat az orvosszakértők orvát csak a pszichopatia és elmebaj egyik tünetének tartják. Egyébként a család már teljesen megszakította az érintkezést Freireichhel. Freireich Ernő jelenleg Firenzében él fiával együtt s Olaszországban várja, hogy a magyar bíróság törvényesen is kimondja a választ urától.

Freireich Ernőt válogópörében és polgári ügyében — minthogy még négy-öt polgári és büntetőügye van folyamatban a budapesti törvényszéken — dr. Sandor László képviseli, aki legutóbb

többször felkereste Freireichet soproni cellájában, ahol igyekezett védenővel különböző vitás kérdéseket megtárgyalni. Freireich józan perceiben látható örömmel fogadta védőjét, fölugrott ágyáról és kezét szorított vele.

— Nem akarok elválni a feleségemtől — mondta reszkető hangon.

Az ügyvéd igyekezett Freireichet megnyugtanni s megígérte, hogy mindent elkövet érdekében. Freireich ezután jövő terveiről beszélt. Akkor ugyanis még csak 4 évi fegyházbüntetés sújtotta s arra számított, hogy a tábla ez az ítéletet is leszűnteti.

— Ha kiszabadulok, kikézeltem magam és azután külföldre utazom, talán Párisba, ahol csak a zenének akarok élni.

De ezek a beszélgetések is csak néhány percig tartottak, mert a következő pillanatban Freireich ismét elvesztette önmagát. Ilyenkor négy-öt fegyőr siet a cellába, hogy a diühögő embert lefékezze, aki azonban rohamával járó iszonyatos erejével gyakran öt fegyőrt is fájhoz vág. — Állandó rángás gyötri, csontos kezét térdre, vagy már öszbevegyük szájkállát tépi. Négy nap óta nem is lehetett vele hosszasanban értekezni s a tábla ítéletét csak rohamai csillapultával hirdetik ki előtte.

Erdős René, Teano Amaryll befejező kötete a MEZTELEN TANCOS megjelent. **Sandor hírlapiroda Arad.**

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judejului.

HARRY PIEL

film
második
része ma, pénteken
utoljára
az aradi

Urániában

NYILTTÉR

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives tudomására adni, hogy **női divatszalonomat** is megnyitottam Arad, Bnl. Regele Ferdinand 39. sz. (Boros Béni-tér) Márkus ékszerész mellett.

Szives pártfogást kér tisztelettel

Mészárikné

Juhász Mária

6331

Tanulóleányok felvételnek

Jön! Jön!

Tizparancsolat

az idei szezon szenzációja
november 2-ától!

Ma hales tély!

TRANSYLVANIA

étterembe
Arad, Str. Bratianu (Waltzer-u.) sarkán.
Szegedi halászlé 1 adag 30 lej,
rántott harsa 1 adag 35 lej.
Szives pártfogást kér: **Schwarz Andor**
6308 **üzletvezető.**

LINÓLEUM HAAS LIPÓT

Temesvár,

Bulevard Regele Ferdinand.

LERAKATOK:

CLUJ, Str. Universitatii I. sz.
GRADEA-MARE, Bulov. Regele Ferdinand 5.

Mielőtt bevásárlásait eszközöl, győződjön meg árunk olcsóságáról.

LINOLEUM:

67 cm. széles méterenként ... L. 135.—
90 cm. széles méterenként ... L. 170.—
100 cm. széles méterenként ... L. 200.—
115 cm. széles méterenként ... L. 230.—
135 cm. széles méterenként ... L. 270.—
200 cm. sz. négyzetméterenként L. 215.—
Valódi átöntött Inlaid Linoleum 200 cm. széles minden színben.

Viaszkosvászón asztal-terítő:

78 cm. széles méterenként ... L. 100.—
100 cm. széles méterenként ... L. 125.—
115 cm. széles méterenként ... L. 145.—
Börvászón minden színben és minőségben nagy választékban. 6009

Szőnyegek:

Futó szőnyegek, mindkét oldalon használató ... L. 98.—
Velour futó szőnyeg Ia ... L. 515.—
Ágyelők ... L. 125.—
Ebédlő szőnyeg 200x300... L. 1600.—
Otomántakarók ... L. 1600.—
Felöltőszerű gummi köppenyek 950.— Lejtől.
Tornacipők, hócipők, sár-cipők, betegápolási cikkek, gyermekjátékok, sportcikkeket nagyban és kicsinyben.

Kizárólag engros. Kizárólag engros.

AZ ORSZÁG LEGNAGYOBB SZÖRMEÁRUHÁZA CLUJON VAN.

Telefon
interurban
5-19.

Szenzáció s a
"CASA DE LIPSCA"

Telefon
interurban
5-19.

cluji lerakata. Káprázatos választékban tárulnak a nézők szeméi elé a világ összes szőrméi. :: A cégnek London, Páris, Lipse, Bécs, Krakau és New-Yorkban vannak fiókjai. A cluji áruház Calea Regele Ferdinand 5. sz. alatt, a Szabó Jenő palota emeleti helyiségeiben nyílt meg. A kereskedelmi életnek ez a legnagyobb szenzációja.

Férfi öltönyök, raglánok, télikabátok és felöltők legszebb kivitelben

Georghe MARITA Györgynél
Készülnek Arad, Str. Brajanu 13.
(Weitzer-u.), a főpostával szemben.

Valódi angol szövetek raktáron

L. NAGY szücs 9025 Arad, Strada Alexandri 5. Szörmeárúk raktára. Megrendelések jutányosan és pontosan eszközöltetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 3 lej — pénteken, vasárnap 4 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej, illetve 8 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 30 lej, vasárnap 40 lej. A kiadóhatalmat fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szövegét, amelyek tartalmánál fogva eredetileg aláírás nélkül közzétehető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

„FEKETE SZEMPAR” jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadójában. 6341

Alkalmazás.

ROKKANT, kinek vasúti szabadjegye van, állandó, jó jövedelemhez juthat. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2000

ÜGYES nagyobb kifutóú vagy leány azonnal felvétetik. Arad, Str. Consistorului 12., I. em., jobb. 600

SZÓLÓKEZELEST. felügyelést vállal Kőmives József szőlőbirtokos Arad, Căpitan Ignat 10. 15199

KIFUTÓ fű azonnalra felvétetik Agromom Biztosító Arad, Str. Cloșca 15. 6333

GÉPIRÓNÓ, több évi irodalmi gyakorlat, magyar-német gyorsirással, jól számol, állást változtatna. Szíves megkérésüket „Megbízható” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérem lenni. 6329

URI leány kisebb gyermekek mellé vidékre ajánkozik. Cim Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad. 10286

EGY jó mindenre főző és egy szobaleány felvétetik. Arad, Bulv. Carol I. (Erzsébet-körút) 37. II. 15. 10286

EGY gyermekszertől két kis gyermekhez keresek. Arad, Str. Marie Chendi 13. 10286

ÓNÁLLOAN dolgozó fizetőleányok felvétetnek „Ida”-szalonba. Arad, Strada Alexandru (Salac-u.) 5. 15203

Lakás.

LAKÁSOK! 1-5 szobás átadók és keresünk megbízóink részére 1-4 szobást. Bővebbet Sándor irodájában Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 21. 6335

Vétel és eladás.

KERESEK megvételre zongorákat. Melis zongorakészítő, Arad, Str. Pompiliu 21. (Kaska-uca) 5734

FÉRFI- és NŐI SZÖRMEKABÁTOK, perzsaszőnyeg, altwoni dísztárgy, antike szék, vitrin, háló, ebédlő, uriszoba- és szalamberendezések, antique órák, velencei üvegtál, dísztárgyak, festmények, kézimunkák, függönyök, rozágyák, fotelle-ek, iróasztal garnitúrák, stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. emelet, jobb. 1000

ZONGORA bécsi márka jókarban eladó. Özv. Braunné, Arad, Str. Pompiliu 22. 6309

FEKETE pianino sürgősen eladó. Arad, Piața Pestelui (Hal-tér) 5-6. ajtó 3. 6340

PIANINÓ és egy ebédlőperzsaszőnyeg, és egy 6 személyes ezüst evőeszköz megbízásból olcsón és sürgősen eladó. Arad, Salon Artistique, Fischer Eliz palota. 6332

SÖTÉT komplett háló eladó. Megtekinthető Arad, Str. Veliciu (Lipót-u.) 2. 6313

HANGVERSENYZONGORA erős hangú olcsón eladó. Arad, Str. Ioan Calvin 33. fűszerüzlet. 6309

PURIFIKATOR Hofherr és Schutleworth 2-ös számú eladó. Bittenbinder Ferenc Aradul-Nou. 10286

ANTIK ÉS MODERN butorokat, különböző antik tárgyakat, szörme árukat, dísztárgyakat, szőnyegeket, fehér és ruhaféműt, háztartási cikkeket, stb. bizományba vesznek. Arad, Str. Consistorului 12. (volt Baththyány-uca), I. em., jobb. 1000

SZŐNYEGEK, sezlontakarók, függönyök, butorszövetek, matrac grodli legújanyosabbban Lissem női confectió áruházában Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 2. 5991

BZÜSTÖT, ékszer, antik butort, zongorát, teljes modern lakás berendezéseket legmagasabb árban veszünk. Vidékre utazunk. Salon Artistique Arad. 2801

CORNWALL KAZÁN 40m² tüzelületű 7½ atm. Kang gyártmányú stabil gőzgép 17 HP. olcsón eladó. Menkes & Wollberg Timisoara, IV. Str. Vacarescu (Bem-u.) 5. szám. 160

MACULATURA PAPIR 5 kigros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában. 600

HASZNÁLT KÖNYVEKET

jó áron vesz 1011

SÁNDOR hírlapiroda Arad.

Női harisnya

80.-lejű 145.-lejű! Gyapjú harisnya 115.-lejű! Reformnadrág 68.-lejű! Selyem szálak 185.-lejű! Kényes 45.-lejű! Gyermek szövetek, toll trikó- ingek és nadrágok, csipkék, himkások, gombok stb. stb. rövidáruk legolcsóbb beszerzési forrása!

Bogdy A.
Arad, Str. Eminescu 13
(v. Deák Ferenc-u.)

Valódi angol szövetek
Úszal és téli lábró újabb különlegességek érkeztek!
Legolcsóbb beszerzési forrás!
Mindennemű
bélésáru és szabó-
kellékek állandóan raktáron.
BRITISH IMPORT
Arad, Bulv. Regina Maria 9. Telefon: 327.

Pénzét dynamokat, electro motorokat jótállás mellett jánem dobja ki, mert Kádár János Arad, Str. Simion Balint (Desseffy-uca) 5. szám.

Alkalmi kalapvétel! Mélyen leszállított árak!
Még a készlet tart!
Egy női posztókalap minden divatszínben és formában ... **250—300 Lejig.**
Finom selyem velour minden színben ... **600—700 Lejig.**
Női kalap festést és alakítást legolcsóbban vállalom. **60 Lej.**
Ugyszintén férfikalap tisztítása és formázása ...
Bittenbinder Konrad Str. Eminescu 2. (Deák F.-u., a Fehér keresztel szemben.)

Magyarország az Aradi Közlöny reklámjában. Készültek Arad, Strada Alexandru 5.

Ingatlan.

HÁZAM 700 négyszögöles udvarral, gyümölcsösrel azonnal beköltöztethető négy szobás lakással eladó vagy bérbeadó. Érdeklődni Halmainál Arad, Str. Eminescu 9. 6319

BÉRHÁZAT üzletekkel belvárosban vesznek. Lakást nem igénylik. Eladók ajánlatukat bérkíműtással „Kézpénz” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába küldjék. 6330

MAGÁNHÁZ téglából épült, minden meléképítéssel, azonnal elfoglalható 135 ezer leért sürgősen eladó. Cim Hotel Central portása Arad. 6334

Bér- és magánházak

mindenhol elfoglalható lakásokkal olcsón vehetők „FORTUNA”-iroda útján Arad, Str. Consistorului 31

Üzletek.

KERESEK 2000 lej kölcsönt kamatra megfelelő biztosíték ellenében. Ajánlatokat „Biztosíték” jellegre kérek az Aradi Közlöny kiadójába. 6336

Ellátás.

TELJES ellátást adok. Kohán, Ujarad. Str. Avram Iancu 101. 6337

Külvárosi

magas földszintes MAGÁNHÁZ suterénnel, amely műhelynek alkalmas, 4 szobás lakással, istálló, kert, villanyvilágítással, az egész ház átvehető, családi okok miatt áron alul, 350.000 leért eladó. 15203

Kizárólagos megbízott: Győrfy „Mures” irodája. Arad, Str. Unirei (Fábián G.-u.)

LICHTWITZ

LIQUEURS

Lapuakban egy hirdetés
jó tökéletesítés.

Biztos egzisztencia!

Iparüzem konkurencia nélkül, amely nélkülözhetetlen cikket hoz forgalomba, hozzátartozó 6 szobás lakással, sok gazdasági épülettel, évi 800.000 lej jövedelemmel, 2 millió leért kedvező fizetési feltételekkel eladó, vagy aradi jövedelmező bérházért, vagy Arad közelében levő földbirtokért elcserélendő. Kizárólagos megbízott Haász irodája Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12.

VEGYEN MUZSAY-nál
Aradon a színházzal szemben
Férfi öltöny, őszi-téli Lej 1950—
Őszi-téli felöltő (tisztá gyanju) ... 1950—
Double raglan vagy ulster mind. színben. „ 2500—
Gummi kabát ... „ 960—
Fregoli őszi kabát minden színben „ 2600—
Bőr kabát (szörme bélés és gallér) „ 4600—
Winpassingi és Hannoveri gummi kabát különlegességek.

Figyelem!

Ujonnan épült villaszerű ház a piactér közelében 4 szobás fürdőszobás lakással 450.000 leért. A város legforgalmasabb részeiben tökéletesítésre kiválóan alkalmas, nagyjövödelmü bérházak üzlethelyiségekkel, fűszerüzletek, vendéglők, bármilyen üzletnek alkalmas üzlethelyiségek eladók. Értekezni lehet Haász irodájában Aradon, Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. 16570

CEMENTIPARI
gépek, cserépvető asztalok, több ezer alátétlemezzel hídcsőformák, kutgyűrűk stb. eladók.
Pollák Sándor
gőztöglagyárában Arad. — Keresek megvételre 5000 kgr. 5 ¼ kgr-os sint.

Eladó házak és házhelyek

a Dörner-gyárban (Fabrica „Alfa”) Str. Sava Raicu (György-u.) végén.
Felvilágosítás kapható: 6197
Victoria takarékpénztár és Leitner mérnök Arad, Piața Mihai Viteazul (Fero-n-tér 10. és a helyszínen mindennap.